

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19 Ekim 2020
Sayı : 1439

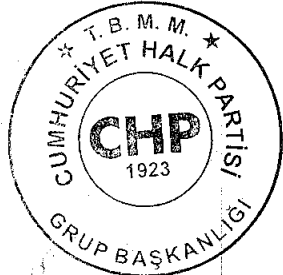
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ekte gerekçesi ile birlikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Taah Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	22 Ekim 2020	Esas No: 2/3155

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
21 Ekim 2020
Wnlere

TBMM GENEL EVRAK
21 Ekim 2020
No: 728277
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

728 277

GENEL GEREKÇE

2019 yılının Aralık ayında, Covid-19 enfeksiyonu ilk defa Çin’de ortaya çıkmıştır. Kolay ve hızlı bulaşan bir enfeksiyon olması nedeniyle, Covid -19 kısa sürede dünyada pek çok ülkeye yayılmıştır. Bu sebeple Dünya Sağlık Örgütü tarafından, 11 Mart 2020 tarihinde pandemi ilan edilmiştir. Ülkemizde de resmi olarak 11 Mart’ta ilk vakanın görüldüğü açıklanmıştır. Toplum sağlığını çok ciddi boyutlarda tehdit edecek bir noktaya gelen bu salgın, maalesef çok kısa sürede ülkemizde de hızla yayılmıştır. Salgının yayılmasının önüne geçmek için alınacak ilk ve en etkili yol olarak sosyal izolasyon yöntemi dünya çapında benimsenmiştir. Bu kapsamda da, her ülkede çeşitli düzeylerde, farklı önlemler alınmıştır. Ülkemizde de yüksek bulaşıcılık taşıyan bu hastalığın kontrol altına alınması amacı ile sosyal izolasyonu sağlayacak bazı önlemler alınmıştır. Ancak bu önlemler ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz nedeniyle uzun süre uygulanamamıştır. Bu nedenle, Nisan ayında başlatılan sosyal izolasyon süreci, 4 Mayıs 2020 tarihinde Cumhurbaşkanı’nca normalleşme takviminin açıklanması ile sona ermiştir. Haziran ayının başında ise “yeni normal” adı altında, alınan tedbirlerin nerdeyse tamamı kaldırılmıştır. Günden güne büyüyen ekonomik kriz nedeniyle “yeni normal” olarak adlandırılan süreç, Covid 19’un yayılma hızını arttırmıştır.

Sağlık Bakanı tarafından yapılan açıklamaya göre, vaka sayıları Eylül ayının başından itibaren sürekli artan bir seyir izlemiştir. Kış aylarının yaklaştığı bu dönemde, salgının yayılma hızının arttıracağı ortadadır. Bu nedenle karşılaşılabilecek daha kötü tablolar öncesinde özellikle iş ve çalışma hayatı bakımında önlemlerin ivedilikle alınması gerekmektedir. Çünkü ülkemizde nüfusun büyük bölümünü ücretli çalışanlar ile ailelerinden oluşturmaktadır.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın, *”6536 Sayılı Sendikalar Ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Gereğince İş Kollarındaki İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayılarına İlişkin 2020 Temmuz Ayı İstatistikleri Hakkında Tebliği”*ne göre; ülkemizde 14 milyon 250 bin kayıtlı işçi bulunmaktadır. Geçimlerini sağladıkları aileleri de göz önüne alındığında, nüfusumuzun yarıdan fazlası işçiler ile bakmakla yükümlü oldukları ailelerinden oluşmaktadır. Bu nedenle işçilerin Covid-19’a karşı sosyal ve ekonomik haklar bakımından korunmalarını sağlamak sosyal hukuk devletin gereğidir.

Ancak pandeminin ülkemizde görüldüğü ilk andan itibaren, işçiler büyük zorluklar ve mağduriyetler yaşamışlardır. Covid 19 sürecinin başından bugüne kadar salgın nedeniyle yüzlerce işçi hayatını kaybetmiş, binlerce işçi ise hastalanmıştır. İhtiyaçları olan ekonomik destek sağlanmamış, sağlıkları için gerekli olan kişisel koruyucu donanımlar zamanında ve gerektiği gibi temin edilmemiş hatta pek çok işçiye semptom göstermediği gerekçesi ile test dahi yapılmamıştır. Bulaşıcılık riskinin çok yüksek olduğu, sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı dönemlerde bile işçiler, üretim baskısı altında zorla çalıştırılmış, çalışmak zorunda bırakılmıştır. İktidar, işçilere ihtiyaç duydukları ekonomik ve sosyal güvenceleri sağlamamış, onları bu süreçte yalnız bırakmıştır. Sağlıkları ile geçim derdi arasında tercih yapmak zorunda bırakılan işçiler, kendilerinin, ailelerinin ve toplumun sağlığını riske atacak şekilde çalışmaya zorlanmaktadır.

Sağlık Bakanlığı tarafından hasta kişilerle temas etmiş olanların kendilerini karantinaya alması gerektiği ifade edilirken, bu durumda olan işçiler ise korumasız bırakılmıştır. Çalışma hayatında aktif sigortalı olan işçinin aynı ev içinde yaşadığı aile bireylerinden birinin Covid 19'a yakalanması durumunda, çalışmaya devam etmemesi ve 14 günlük karantina sürecini, toplumdan ve iş yerinden izole olmuş bir şekilde geçirmesi gerekmektedir. Bu tedbir, dünyada virüsün yayılmasını engelleyecek en etkili yol olarak görülmektedir. Ancak 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun'da, bu durumda olan işçilerin ekonomik güvencelerini sağlayacak bir düzenleme bulunmamaktadır.

5510 sayılı Kanunun 18'inci maddesi ile geçici iş göremezlik ödeneği düzenlenmiştir. Buna göre; geçici iş göremezlik parası, sosyal sigortacılık bakımından, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigorta kollarından istirahatli bulunan sigortalıya işten kaldığı günler için kurumca ödenen parasal yardımı anlamına gelmektedir. Kanunda sayılan hallerde geçici bir süre ile iş göremez hale gelen işçinin kazanç kaybı yaşamaması için Kanun tarafından bu şekilde bir düzenleme yapılmıştır. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun hastalık halini, iş kazası ve meslek hastalığı olarak tanımlamaktadır. Bu nedenle karantinada olan ve virüs bulaşmamış işçi, hasta kabul edilmemektedir. Dolayısıyla Kanunun mevcut hali, Covid 19 nedeniyle karantinada bulunması gereken işçileri kapsamamaktadır. Karantinada bulunan işçinin ücreti, işe gitmemesi nedeniyle kesilmektedir. Mevcut düzenleme ile Sosyal Güvenlik Kurumu'nun geçici iş göremezlik ödeneğinden de faydalanılamadığı için karantinada olması gereken işçinin, kendisinin ve ailesinin geçimini sağlayabileceği herhangi bir geliri olmamaktadır. Bu durumda geçimini sağlamak için karantinada olması gereken işçiler açısından çalışmak dışında bir alternatif kalmamaktadır. Oysa özellikle Covid 19 hastalığı taşıdığı yüksek bulaşıcılık riski nedeniyle, hastalığı taşımasa bile hasta olan kişilerle temas etmiş kişilerin karantinada bulunmasının, toplum sağlığı açısından zorunlu bir tedbir olduğu ısrarla ifade edilmektedir. İşçilerin yoğunluklu olarak toplu taşıma araçlarını kullandığı ve kalabalık ortamlarda çalıştığı da göz önüne alınacak olursa, temaslı olan bir işçinin karantina yerine çalışmaya mecbur bırakılması, virüsün yayılmasını kaçınılmaz hale getirmektedir.

Teklif edilen düzenleme ile; hasta olmasa bile ailesinde ya da iş yerinde, bulaşı çıkması nedeniyle, sağlık kurumları tarafından karantinada olması gerektiği tespit edilen işçilerin de geçici iş göremezlik ödeneği kapsamına alınması sağlanmış olacak, bu sayede de hem işçinin, hem ailesinin, hem de toplumun sağlığı korunmuş olacaktır.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 82- 18. maddede belirtilen hastalık halini taşımamakla birlikte, temaslı olması nedeniyle, kamu görevlileri tarafından bulaşıcı hastalık nedeniyle ikametinde veya başka bir yerde karantinaya alınan bu kanunun 4. maddesinin a ve b fıkraları kapsamındaki sigortalılara karantina dönemi boyunca geçici işgöremezlik ödeneği verilir.”

MADDE 2-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3-Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütülür.

